

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Statnett SF
Postboks 5192 Majorstua
0302 OSLO

Statnett SF		
SAKS NR.: 02/4	DER NR.: 7	
REG. DATO: - 6 MAR 2007	AVD. SAKSBEH.: MA/OLH	
BEHANDLET:		
Måte	Dato	Sign.

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 01.03.2007
Vår ref.: NVE 200700607-7 emk/kmf
Arkiv: 637
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Kari Margrethe Fløtre
22 95 91 95

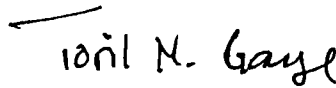
Oversendelsesbrev endelig rapport med Statnett som avregningsansvarlig

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til tilsyn med Statnett SF som avregningsansvarlig 06.02.07, samt øvrig korrespondanse i forbindelse med tilsynet.

Vedlagt følger endelig rapport fra tilsynet.

Med hilsen

Gunn Oland
seksjonssjef

Toril Naustvoll Gange
seniorrådgiver

Vedlegg..... / av: /
Sak:..... 02/4-7

Endelig rapport fra tilsyn med Statnett som avregningsansvarlig

Revidert enhet:	Statnett SF - Markedsdivisjonen
Revisjonsdato:	06.02.07
Medvirkende for revidert enhet:	Ole Jacob Høyland (avdelingssjef Markedsoppgjør) Gro Ballestad (kontroller) Svein Åge Dybvik (leder Seksjon Engrosmarked) Ulf Møller (leder Sluttbrukermarked EDIEL) Eirik Bruun (Juridisk seksjon)
Revisjonsgruppe fra NVE	Toril Gange Naustvoll (seniorrådgiver Kraftmarkedseksjonen) Lars Olav Fosse (rådgiver Kraftmarkedseksjonen) Kari Margrethe Fløtre (førstekonsulent Kraftmarkedseksjonen) Halvor Kr. Halvorsen (seniorrådgiver Energi- og vassdragsdirektøren)
Vår ref Saksnr./Arkiv:	200700607-...

Konklusjon:

I henhold til forskrift 301 om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettjenester (avregningsforskriften) og konsesjon for avregningsansvarlig av 11.12.03 (avregningskonsesjonen) skal Statnett ha en effektiv og nøytralt regulerkraftavregning.

Tilsynet omfattet systemrevisjon av Statnetts oppfølging av avregningsforskriften og avregningskonsesjonen i forhold til:

- Beregning av regulerkraftbalanse, jf § 4-1 i avregningsforskriften
- Kravet om effektiv drift, jf § 4-8 om gebyr i avregningsforskriften og vilkår 4 i avregningskonsesjonen.

På bakgrunn av dokumentgjennomgang og tilsynsmøte mener NVE at Statnetts avregningsvirksomhet på ovennevnte områder er i tråd med gjeldende regelverk.

Vi finner dessuten grunn til å framheve at regulerkraftbalansen beregnes på en korrekt og effektiv måte i samsvar med § 4-1 i avregningsforskriften. Dette synet understøttes også av vårt inntrykk av tilbakemeldinger fra aktører.

Det ble funnet ikke funnet noen avvik, men gitt to anmerkninger.

Tilsynet består av systemrevisjon.

I energilovforskriften § 7-2 heter det blant annet:

”Departementet fører tilsyn med at bestemmelser gitt i eller i medhold av energiloven overholdes. Når myndighet etter loven og denne forskrift er lagt til Norges vassdrags- og energidirektorat, omfatter dette også myndighet etter første punktum. Konsesjonæren skal medvirke til gjennomføring av tilsyn. Dette omfatter blant annet å fremskaffe opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for å gjennomføre tilsyn.”

Videre heter det i avregningskonsesjonen vilkår 7.1 at Norges vassdrags- og energidirektorat fører tilsyn med utøvelsen av avregningsansvaret.

Formålet med systemrevisjonen er å kontrollere om Statnett har etablert rutiner som sikrer at avregningen i regulerkraftmarkedet blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte, det vil si i samsvar med energiloven, forskrifter, konsesjonsvilkår og pålegg.

I rapporten brukes betegnelsene avvik og anmerkning:

Et **avvik** er manglende etterlevelse av bestemmelser i lov, forskrift, konsesjoner, vilkår og pålegg uavhengig av konsekvens eller omfang.

En **anmerkning** kan være en kommentar, et forslag til forbedring, eller en påpekning av et forhold som kan føre til en uønsket hendelse.

Revisjonsgrunnlag

NVE fører tilsyn med avregningsansvarlig på følgende grunnlag:

- Lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven)
- Forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften)
- Forskrift om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av netjtjenester (avregningsforskriften)
- Konsesjon for avregningsansvarlig med tilhørende vilkår

Følgende dokumentasjon er mottatt i forbindelse med revisjonen:

- Avregningsavtale mellom Statnett SF og netteier
- Avtale om tilgang til engrosmarkedet for elkraft i Norge
- Veiledning for å bli balanseansvarlig
- Fordeling av oppgaver og rutinebeskrivelser for Ediel-teamet
- Internhåndbok for Systemstøtte for Ediel
- Depotavtale – sikkerhetsstillelse for handel i regulerkraftmarkedet
- Regnskap 2004, 2005 og 2006
- Kundeinformasjon – Balanseavregning (2003, 2004, 2005, 2006)
- Notat: Sikkerhetsstillelse – revisjon av beregningsmodell
- Vedtak om informasjonsutveksling fra Nord Pool Spot til Statnett
- Oslo Fylkesskattekontor: Statnett SF – spørsmål om omfanget av unntaket for myndighetsutøvelse jf mval § 5 første ledd nr 7
- Notat: Ny metode for beregning av sikkerhetskrav
- Notat: Hvordan ny modell for beregning av sikkerhetskrav vil fungere i et ”worst case-scenario”

- JDs budsjetterte inntekter fra balanseavregningen 2004
- Formel for beregning av regulerkraft
- Underlag for beregning av betaling for konsemoverhead
- Organisasjonskart 2007
- Regnskap 2004-2006 Regulerkraft og Systemstøtte for EDIEL – tilleggsinformasjon
- Statnett Salderende aktører 2004
- Statnett Salderende aktører 2005
- Statnett Salderende aktører 2006
- Håndbok for sikkerhetsstillelse i balanseavregningen
- ISO prosess for balanseavregningen
- ISO prosess for sikkerhetsstillelse
- Rutinebeskrivelse av balanseavregningen
- Rutinebeskrivelse av RECS
- Rutinebeskrivelse av sikkerhetsstillelsen (intern)
- Vaktliste for kjerneoppgaver i Seksjon Engrosmarked
- Oversikt over dokumenter på internett
- Liste med godkjente depotbanker
- Depotbankavtaler med alle våre depotbanker
- Liste over alle balanseansvarliges depotkonti
- Påkravgaranti
- Pantsettelseserklæring for depotkonto
- Disposisjonsfullmakt for Statnett
- Rutinebeskrivelse for sikkerhetsstillelse (ekstern)
- Bruksanvisning til sikkerhetsstillelse på Ediel-portalen
- Veiledning: Sikkerhetskrav for nye aktører

Under tilsynet fikk NVE også tilgang til følgende dokumenter:

- Spesifikasjon: Avstemming NVE-rapport mot RK-regnskap 2005
- Spesifikasjon: Oversikt ansatte i markedsdivisjonen 2003-2006 - inkl. %-andel RK/SSE
- Spesifikasjon: Eksempel for bokføring/dokumentasjon av arbeidskraftkostnader til RK/SSE (januar 2007)

Revisjonsomfanget

Revisjonen omfattet Statnett som avregningsansvarlig.

Følgende områder ble inspisert:

Avregningsforskriften:

- § 4-1 Beregning av regulerkraftbalanse i avregningsforskriften
- § 4-8 Gebyr

Konsesjon for avregningsansvarlig

- Vilkår 4 Rapportering

Generelt om tilsynet

På bakgrunn av avregningsdata fra nettselskaper og kjøps-/ salgsforpliktelser i og utenfor organiserte markeder beregner Statnett regulerkraftbalansen for hver balanseansvarlig. Under

tilsynsmøtet fikk vi blant annet en tilfredsstillende gjennomgang av hovedprinsippene for hvordan regulerkraftbalansen for en enkelt balanseansvarlig beregnes og hvordan feil håndteres.

Statnett har ikke mottatt klager på sin beregning av regulerkraft fra aktørene. Også gjennom såkalte kundeforum har Statnett dialog med bransjen for å sikre gode løsninger.

Balanseavregningen finansieres gjennom gebyrer, og inntektene skal over tid dekke kostnadene. Handelsvolumet i regulerkraftmarkedet har vært relativt stabilt de siste ti årene. De totale gebyrinntektene på 11-12 MNOK skal gå til å dekke drift og utvikling av Statnetts avregningsvirksomhet. I følge Statnett har effektivisering internt gitt rom for videreutvikling av balanseavregningen uten at gebyrene har økt de siste årene. Volumgebyret for kjøp og salg av regulerkraft i 2007 er satt til NOK 0,60 pr. MWh.

Nivået på gebyrinntektene ble tatt opp under revisjonen. Statnett gav uttrykk for at de har valgt å holde gebyrstrukturen stabil, bl.a. på grunn av forventede økninger i kostnadsgrunnlaget som følge av et nordisk samarbeid i retning av mer harmonisert avregningsmodell i årene framover. Videre gav Statnett uttrykk for at it-systemer må kunne oppdateres ved for eksempel forskriftsendringer.

NVEs vurdering er at avregningsvirksomheten har et rimelig forhold mellom gebyrinntekt og utgifter. Avregningsvirksomheten har opparbeidet seg et økonomisk fundament for slik å kunne takle uforutsette hendelser og eventuelle investeringer i IT-systemer.

Under revisjonen fikk vi en redegjørelse for hvilke arbeidskraftkostnader som belastes regnskapet for avregningsvirksomheten versus andre deler av Statnetts virksomhet, hvordan konsulentkostnader og andre driftskostnader knyttet til avregningsvirksomheten avgrenses i forhold til øvrige deler av Statnetts virksomhet og hvordan arbeidskraft fra andre deler av Statnetts virksomhet yter tjenester for avregningsvirksomheten.

Vi fikk en redegjørelse for regnskapet for avregningsvirksomheten under tilsynsmøtet, og arbeidskraftkostnader i Markedsdivisjonen i forhold til andre deler av Statnett. Det er utviklet en fordelingsnøkkel og en årlig oversikt over hvor mye tid og ressurser de om lag 30 ansatte i Markedsdivisjonen anslagsvis har brukt på regulerkraft og avregningsvirksomhet målt i prosent av utbetalt lønn.

Det har vært en økning i arbeidskraftkostnader i perioden 2004-06. Økningen i lønnskostnader ble forklart ut fra behovet for å sette inn mer ressurser i forbindelse med utvikling av en felles nordisk løsning for balanseavregning og markedsovervåking i forhold til sikkerhetsstillelse.

Statnett benytter skjønnsmessige vurderinger ved fordeling av arbeidskraftkostnader internt. NVE mener imidlertid at det er hensiktsmessig med et transparent system for løpende henføring av interne kostnader, og spesielt arbeidskraftkostnader. Dette gjelder både til og fra avregningsvirksomheten. Statnett bør innføre systematiske tiltak (inkludert skriftlige rutiner) for intern utveksling av tjenester mellom avregningsvirksomheten og øvrige deler av Statnetts virksomhet. Dette av hensyn til klarere skille mellom monopolbaserte nettdriftsoppgaver og avregningsvirksomheten som er en annen konsesjons-gitt oppgave. Vi har gitt Statnett en anmerkning på dette forholdet.

Avregningsvirksomheten har ikke rapportert balansen for 2004 og 2005 jf. vilkår 4-1 i avregningskonsesjonen. Tilsynelatende mangel på samsvar mellom resultatregnskapets inntekter og internregnskapets inntekter for avregningsvirksomheten ble oppklart under

tilsynsmøtet. Driftsinntekter for avregningsvirksomheten bør framkomme i oversikten over balanse per resultatenhet i årsregnskapet. NVE satte derfor en anmerkning på føring av regnskapet.

Anmerkningene fremgår av tabellen under.

Skjema for avvik, anmerkninger og pålegg

Krav	Beskrivelse av avvik/ anmerkning	Frist for lukking
<p>Avregningsforskriften § 4-1:</p> <p><i>”Avregningsansvarlig skal beregne regulerkraftbalanse for hver balanseansvarlig.</i></p> <p><i>Regulerkraftbalansen skal beregnes på grunnlag av avregningsdata fra nettselskaper, kjøps-/salgsforpliktelser i organiserte markeder og kjøps-/salgsforpliktelser utenfor organiserte markeder.</i></p> <p><i>Regulerkraftbalansen skal beregnes for hver time og angis med en presisjon tilsvarende kWh/h.</i></p> <p><i>Regulerkraftbalansen skal beregnes for hvert prisområde i regulerkraftmarkedet.”</i></p>	<p>Avvik: Ingen</p> <p>Anmerkninger: Ingen</p>	
<p>Avregningsforskriften § 4-8:</p> <p><i>”Avregningsansvarlig kan ta gebyr av nettselskap og balanseansvarlige for avregning av regulerkraftbalanse.</i></p> <p><i>Systemstøtte for Ediel kan ta gebyr av nettselskap, leverandører og balanseansvarlige for drift og vedlikehold av og veiledning om Ediel-meldinger som inngår i denne forskrift.</i></p> <p><i>Gebyrene skal dekke kostnader ved effektiv drift.”</i></p>	<p>Avvik: Ingen</p> <p>Anmerkninger: Ingen</p>	
<p>Konsesjonsvilkår 4-1:</p> <p><i>”Regnskap skal innleveres til Norges vassdrags- og energidirektorat etter de</i></p>	<p>Avvik: Ingen</p> <p>Anmerkninger: Ingen</p>	

Krav	Beskrivelse av avvik/ anmerkning	Frist for lukking
<i>samme bestemmelser om innlevering til sentralt regnskapsregister som er fastsatt i lov av 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap (regnskapsloven)."</i>		
Konsesjonsvilkår 4-2: <i>"Konsesjonæren skal kunne dokumentere at gebyr fra nettselskap og balanseansvarlige for avregning av regulerkraftbalanse er fastsatt slik at de dekker kostnader ved effektiv drift."</i>	Avvik: Ingen Anmerkninger: <ol style="list-style-type: none">1. NVE forventer at det er interne avtaler på henføring av alle interne kostnader herunder arbeidskraftkostnader. Dette gjelder begge veier, dvs. til og fra avregningsvirksomheten.2. Balansen for avregningsvirksomheten bør fremkomme i oversikten over balanse pr resultatenhet i Statnetts årsregnskap.	

Med hilsen

Gunn Oland

seksjonssjef

Toril Naustvoll Gänge

tilsynsleder